ӨЙҮҮН—ССРС МУОРАТААҒЫ БАЙЫАННАЙ ФЛОТУН КҮНЭ

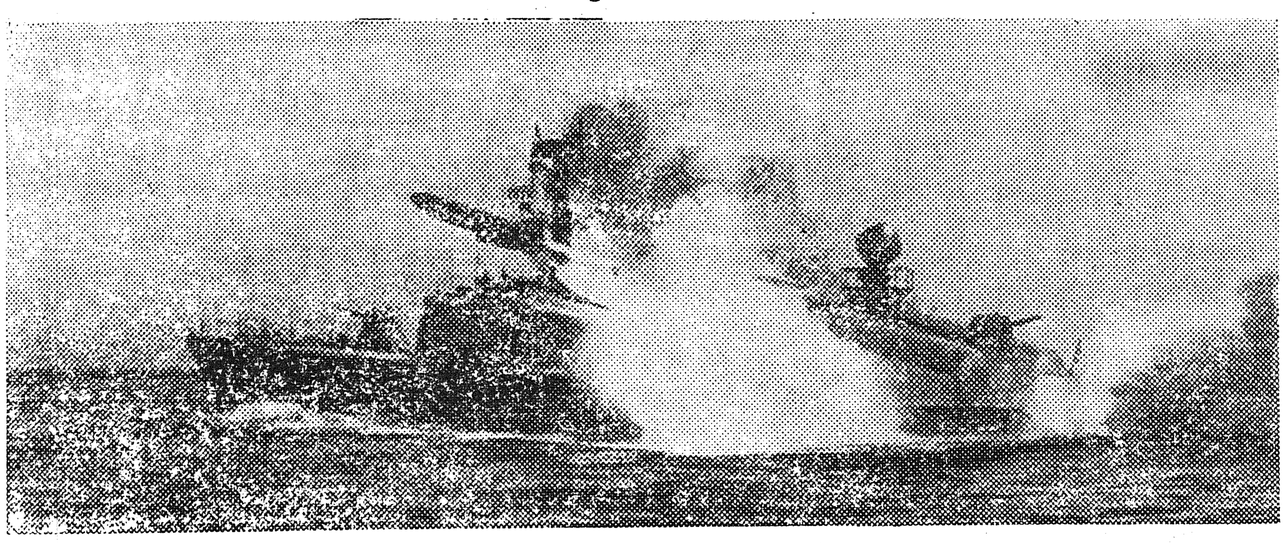

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

ССКП өлөөннөөҕү РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҒЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 11 сыла
№ 60 (1033)
От ыйын
28
күнэ
БЭЭТИНСЭ
1967 сыл
Сыаната 1 харчы

Советскай обществоҕа духовнай культура бары баайа-дуола норуот интэриэһигэр, коммунистическай тутуу дьыалатыгар сулууспалыыр.
(Улуу Октябрь 50 сылын туолуутугар ССКП КК Тезистэриттэн).

КУЛЬТУРА ТӘРИЛТӘЛӘРИН ДЬОҺУННААХ СОРУКТАРА

УЛУУ Октябрьскай социалистическай революция 50 сылын көрсө уонна биэс үлэ күннээх 2 өрөбүлүгэр киириинэн сибээстээн культура тәрилтәләрә тәрийәр үләләрин лаппа тупсарар соруктаахтар.

Кәнникі сылларга уус-уран самодеятельность балайда кәрәхсәбилләәхтик тәриллләр. Итиниәхә аналлаах үөрәхтәәх баянист В. Захаров уонна А. Петрова үтүөләрә-өҥөлөрө улахан. Ол түмүгәр әдәр толороочулар ахсааннара сылтан-сылын аайы үксәән иһәр. Холобур: Э. Семенов, А. Андреева, Т. Петрова, о.д.а. нәһилиәнньә биһирәбилин ылыахтарын ыллылар.

Бу дьылга үктәнән баран оройуон киинин коллективтарын үләләрин көрүү конкурса, оҕо кинигәтин нәдиәләтә, оҕолор уус-уран оҥоһуктарын быыстапката ыытылынна. Ити мероприятиелар барылара „Октябрь 50 сылын көрсө!“ диэн девиһинэн барда. Маны сәргә нәһилиәктәрдәәҕи культура тәрилтәләригәр методическай инспектирование оҥоһулунна. Ити түмүгәр культура тәрилтәләригәр биир тыһыынча солкуобай суумалаах көрдөрөн агитация, икки тыһыынча солкуобайдаах культурнай инвентарь, культура оройуоннаағы дьиәтигәр духовой оркестр, электростанция атыылаһылыннылар. Нәһилиәктәргә хас да төгүлләән агитбригадалар тахса сыыйттылар. Оройуон библиотекаларыттан Харыйалаах сельскәй библиотеката (сәбиәдиссәй Белолюбская Е.П.) балайда үләни ыытар. Көрдөрөн агитация бириәмәтигәр тутатыны саҥардыллар, кинигә фонд бөрөәдөктәнәр.

Ол әрәәри биһиги үләбитигәр билигин даитәҕәстәр быһаҕастар үгүстәр. Ордук аналлаах үөрәхтәәх кадр тиийбәт. Ол курдук билиҥни туругунан культура 21 үләһиттәриттән аналлаах орто үөрәхтәәҕә баара-суоҕа 6 әрә киһи. Онтон атыттара ситәтә суох орто уонна начальнай үөрәхтәәхтәр. Ити да түмүгәр агитационнай-маассабай, политическай үләни ыытарга сүрдәәх ыарахан. Маныаха әбии кыһыл чуум, сельскәй кулуптар үләһиттәрә уларыйа-тәләрийә туралар. Ити барыта үлә тәрәәһиннәәхтик барарын атахтыыр.

Культура тәрилтәләрә материальнай базаларынан дьаданылар. Биир да кулуупка фильмоскоп, фотоаппарат, магнитофон суох.

Библиотекалар әмиә билиҥни көрдөбүл таһымыгар әппиәттәәбәттик үләлиилләр. Литературнай биәчәрдәр, аҕааччылар конференциялара, диспуттар сорох библиотекаларынан тәриллибәттәр. Кинигә фонда дьаданы, ордук сахалыы литература, учебниктар аҕыйахтар. Ыал барыта аҕааччы буолуута ситиһиллибәтә. Ыытар үләбит ис хоһооно кыараҕас, үксүн биир көрүҥнәәх. Субуоталарга танца, быраһынныктарга концерт, кино көрдөрүүнән муҥурданабыт. Репертуарбыт аҕыйах, үлә саҥа формалара туттуллубаттар. Октябрьскай, ленинскәй аҕыылар тәриллибәттәр. Үлә ветераннарын, бастыҥнарын чиәстәәһин биәчәрдәрә, кырдьаҕас коммунистары, гражданскай, Аҕа дойдуну көмүскүүр улуу сәрин кыттыылаахтарын кытта көрсүһүүләр тәриллибәттәр.

Ити итәҕәстәри туоратарга, Улуу Октябрь 50 сылын көрсө оройуон культурнайсырдатар тәрилтәләрин үләләрин салгыы тупсарарга анал мероприятие оҥоһулунна.

Балаҕан ыйыгар уус-уран уонна документальнай фотография конкурса ыытылыаҕа. Онуоха оройуон айылҕатын кәрә көстүүләрә, үләһит киһи айа-тута, үләлии-хамсыы сылдьара, „Өлөөн—Советскай былаас 50 сылларыгар“ диэн темалар сырдатыллыахтаахтар.

Алтынньы ыйга Ленинскәй комсомол төрүттәммит күнүн көрсө „Көҥүл норуот айар дьоҕура“ диэн уус-уран быыстапка уруһуйа, тигиигә, баайыыга, буорунан, туойунан, маһынан уонна муоһунан оҥоһуктарга ыытылыаҕа. Оттон Октябрьскай күннәргә революционнай ырыа нәдиәләтә, үс көлүөнэ концертара былаанналлар.

Сельскәй библиотекаларга Саха литературатын нәдиәләтә, „Революция уонна саха суруйааччылара“ диэн темаҕа литературнай биәчәрдәр барыахтаахтар.

Кыһыл чуумнар үләләрин көрүүнү ахсынньы ыйга ыытарга. Ити мероприятиелары ыытыыга миәстәтигәр нәһилиәк Созеттара, партийнай, комсомольскай, профсоюзнай тәрилтәләр быһаччы көмөлөрө әрәйиллләр. Культура отделын общественнай инспектордарын бары нәһилиәктәргә үләләтәр наада.

Улуу Октябрь 50 сылын көрсө культура тәрилтәләрин соруктара итинниктәр. Олору ситиһиләәхтик толоруу үгүс тәрийәр үләни әрәйәр.

М.А. АНИСИМОВА,
райсовет культураҕа отделын сәбиәдиссәйә.

АГИТБРИГАДА КӘЛЛЭ

—Агитбригада кәлбит,—бу үөрүүләәх сурах Победа учаастагын әтиәх түгәнә тилийә көттө.

—Дьә концерт көрүүһүбүт,—олохтоохтор сүргәлә рә көтөҕүллүбүтә сүр.

—Үҥкүүһүттәр, хоһоон аҕааччылар да бааллар ини, үчүгәй солун, чугас олоро сатыахха баара,—кырдьаҕастар әдәр саастарын әрчимин әргитәлләр.

Олохтоох радио агитбригада программатын биәрән ньиргитәр. Маҥнайгы күн 16 №-дәәх Сухаанатааҕы быыбардыыр уокуруктан оройуон Советыгар депутат М.А. Анисимова бәйәтин быыбардааччыларыгар отчуоттуур. ССКП райкомун пленумун матырыйаалларын уонна инники сорукар туһарынан таб. Н.И. Николаев дакылаат оҥордо. Нөҥүө күнүгәр ССКП КК бәс ыйынааҕы Пленумун матырыйаалларыгар бәсиәдәләри М. А. Анисимова, С.С. Христофоров ыыттылар.

Саха АССР искусствотын үтүөләәх деятелэ Суорун Омоллоон „Киһини туох киәргәтәрә“ диэн инсценировкатын А. Шишигина, Т. Петрова кими барытын астыннарардыы көрдөрдүләр. Саха советскай литературатын төрүттәәччи П.А. ОЙУУНУСКАЙ „Оҕоҕо баҕарбыт“ диэн айымньытын К. Павлов, Л. Павлова, А. Петрова, А. Христофоров ситиһиләәхтик туруордулар. Концерт иккис аҥарыгар агитбригада кыттыылаахтара „Бүрүкүрәәт“, „Манныктар бааллар“ диэн ырыалары ис хоһоонноругар сөп түбәһиннәрән толорууларын көрөөччүләр биһирәәтиләр. И. Федоров „Ама умнуом дуо?“, „Хайдах, хайдах баҕайыный?“ диэн ырыалары киһи сүрәҕин-быарын иһинэн киирәр гына ыллаата. „Индийскәй үҥкүүнү“ Якутскайдааҕы педучилище студентката В. Николаева ситиһиилләәхтик толордо.

Сарсыныгар сорохтор пионерскай лааҕырга үләләәтиләр, оттон А.Христофоров, К. Павлов кулуупка әлбәх былакааттары, лозуннары суруйан, көрдөрөн агитацияҕа улахан көмөҥү оҥордулар. 63 килограмм күөх луугу үргәән, тууһаан райпоҕа туттардылар. Үһүс күннәригәр агитбригада кыттыылаахтара „Сынньалаҥ биәчәрин“, араас маассабай оонньуулары тәрийдиләр. Бу сылдьыбыт агитбригада нәһилиәк олохтоохторун биһирәбилләрин, махталларын ылла.

С. ХРИСТОФОРОВ.

ФОТОКОНКУРСКА КЫТТЫҤ!

Культура оройуоннаағы отдела, комсомол райкома уус-уран уонна документальнай фотографияларга „Улуу Октябрьскай социалистическай революция 50 сыла“ диэн девизтәәх конкурсу билләрдиләр. Фотоконкурс бу дьыл балаҕан ыйын 10-15 күннәригәр түмүктәнәр. Конкурс сүрүн соругунан фотографияны таптааччылар айар талааннарын, дьоҕурдарын сайыннарыы, көрдөрүү буолар.

Маныаха сааһыттан тутулуга суох ким барыта кыттар, ханнык баҕарар кәәмәйдәәх фотографияны килләрәр. Фотоүләләргә төрөөбүт дойду айылҕата, кини героическай историята, советскай дьоннор олохторо-дьаһахтара, коммунистическай обществоны тутууга айымньылаах үләләрә, Советскай былаас сылларыгар оройуон экономиката, культурата чәчирии сайдыылара уонна биһиги кәммит киһитин сырдык обраһа киәҥник көрдөрүллүөхтәәхтәр.

Нәһилиәктәргә фотоконкурс миәстәтигәр ыытыллар уонна бастыҥ үләләр оройуоннаағы көрүүгә түһәриллләллләр.

Конкурс кыайыылаахтарыгар I-II-III степеннәәх дипломнар уонна сыаналаах маллар (фотоаппараттар, фотоувеличителләр) туттарыллыахтара.

Конкурска кыттааччылар бәйәләрин үләләрин комсомол райкомугар, культура отделыгар араспаанньаларын, ааттарын, аҕаларын аатын толору ыйан туран, балаҕан ыйын 1 күнүн ааспакка килләрәллләр.

Бастыҥ үләләр культура оройуоннаағы отделыгар, комсомол райкомугар хаалларыллаллар. Фотоконкурска актыыбынайдык кыттыҥ!

Ыстаадаҕа сырыттыбыт

СОВХОЗ Харыйалаахтааҕы отделениетын ыстаадаларыгар 8 киһиләәх агитбригада сылдьан киирдә. Биһигини бостууктар үөрә-көтө көрүстүләр. Нөҥүө күнүгәр райсовет исполкомун председателэ таб. Саввинов А.Т. быйылгы юбилейдаах сылга оройуоҥҥа таба иитиитин уопсай туругар бәсиәдә оҥордо. Ол кәнниттән киәһәтигәр агитпоход кыттыылаахтара концерт туруоҕдулар. Маныаха Эдуард Семенов, Тамара Петрова уонна бу строкалар авторын сахалыы ырыаларын табаһыттар кәрәхсәән иһиттиләр. Ити кәнниттән бостууктар атах оонньуулларыгар күрәхтәстиләр. Оонньуу-көр олус көхтөөхтүк барда.

Түмүгәр табаһыттар сайын аайы агитбригада тахсан манныык концертары мәлдьи туруоралларыгар, сонуну кәпсии туралларыгар баҕардылар.

С. ФАДЕЕВА,
агитпоход кыттыылааҕа.

САРСЫН—И. К. АЙВАЗОВСКАЙ ТӨРӨӨБҮТӘ 150 СЫЛА ТУОЛАР

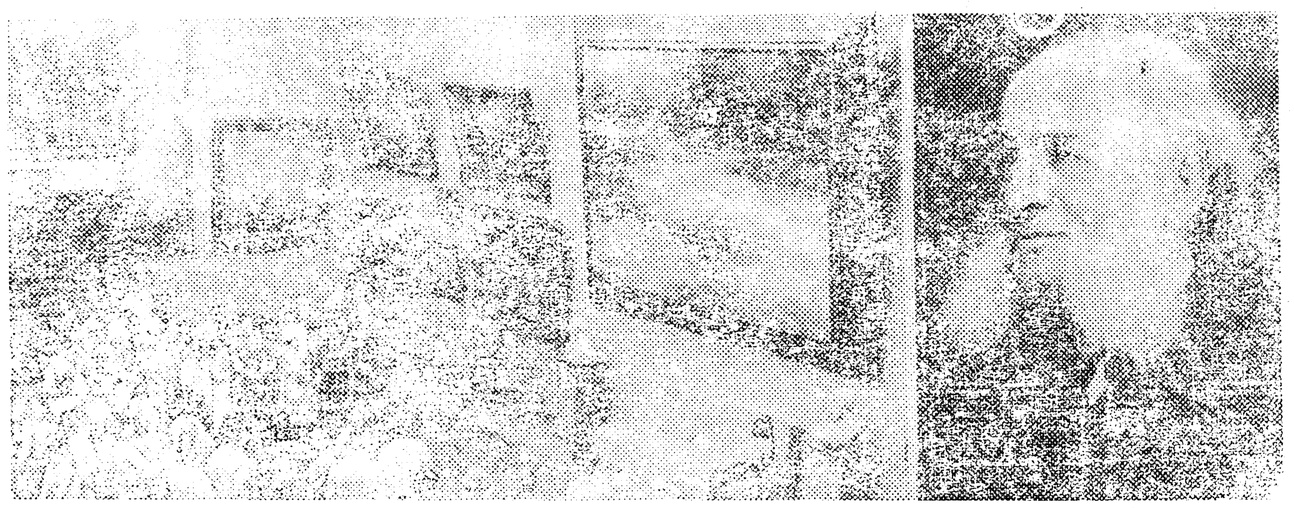

Нуучча үйэлэрэ аайылбаны ойуулаччы художнига Иван Константинович АЙВАЗОВСКАЙ хартыыналарыгар муора мунура суох кэрэтик, толору романтикалаахтык уонна улуутук ойуулаан көрдөрүллэр. Аан дойду айылҕатын ойуулаһыгга—муораны көрдөрүүгэ И.К. Айвазовскай курдук албан аатырбыт киһи суох. Нуучча классическай айымньыларын кыһыл көмүс фондугар киирбит айымньылар ортолоругар кини „Тохсус баал“, „Чернай муора“, „Айя тумулугар буурҕа“, о.д.а. үлэлэрэ ордук үйэлуччулаахтар. Бэрт үгүс айымньылара нуучча байыаннай флотун хорсун быһыыларын сырдатыыга анаммыттара („Чесменскэйдээҕи кыргыһыы“, „Навадинскайга кыргыһыы“, „Синопскайдааҕы (кыргыһыы“, о.д.а.).

Айвазовскай олоҕун бүтүннүүтүн кэриэтэ Черчай муора биэрэгинээҕи кыракый Феодосия куоракка атаарбыта. Манна хартыына галереятыгар анаан туттарбыт дьиэтигэр кини үгүс үлэлэрэ хомуллан көрдөрүүгэ туралларе.

СНИМОККА: Унга—И.К. Айвазовскай. Хаҥас—хартыына галереятыгар И.К. Айвазовскай „Долгун баалын ортотугар“ диэн хартыынатын иннигэр.

ССТА фотохроникаата.

Юбилейнай сылы көрсө

ТЕХНИКА КҮҮҺҮН ТОЛОРУ ТУҺАНЫАХХА

Коммунистическай партия күннэтэ аҕалыы кыһамньытынан биһиги оройуоммут культурата, экономиката сыллата чэлгийэ сайдар. Дьон олоҕо-дьаһаҕа туһсан иһэр. Көһө сылдьар нэһилиэннэни олохсутуу былаанныахтык ыытыллар. Табаһыттар, булчуттар кэргэттэрэ саҥа дьиэлэргэ киирэллэр, ыстаадаларга культурнай, ичигэс балаккалар тутуллаллар.

Нэһилиэктэргэ урукку курдук табанан сылдьыһыы, таһаҕаһы таһыы суох буоллаҕына, ол оннугар самолетунан айанныыгын. Илии үлэтин, техника солбуйар буолан үлэ оҥорон таһаарыыта үрдүүр. Урут хаһан баар этэй Дьэлиҥдэҕэ үс трактор, биир автомобиль уонна биир „ГАЗ-34“ маркалаах массыына. Бу—улахан күүс.

Ол эрээри биһиги маны толору үчүгэйдик туһанабыт дуо? Механизация кадрдара аҕыйахтар. Онуоха эбии техника капитальнай уонна текущай өрөмүөннэрэ бириэмэтигэр ыытыллыбаттар. Совхоз кылаабынай механиктара Дьэлиҥдэҕэ кэллэхтэринэ да, туох да көмөнү оҥорбөкко төннөллөр. Манна совхоз дирекцията сөпкөөх дьаһалы ылбат. Биһиги трактористарбыт үлэ дьиссиплинэтин кэһэллэр, үгүстүк арыгылыыллар, күннээҕи нуормаларын ыраатыннан толорботтор. Ити түмүгэр биһиги отделениебыт үс трактордара таах турбуттара ыйтан орто. Итиннэ ортотуттан 350-ча үлэ күнэ туһата суох көтүтүлүннэ. Кыратта буоллаҕына 126 кубометр уокка оттор мас тиэргэнигэ киирэрэ хаалла.

Трактордары кэмигэр өрөмүөннээбэккэ букатын алдьаныахтарыгар диэри үлэлэтии содуллара уонна механиктар сөпкөөх көмөнү оҥорботторо итиннигэ улахан охсуону аҕалар. Маннык быһыы тулуйуллуон сатаммат. Итиэри ахтан туран, бэйэм санаалабын этиэхпин баҕарабын.

Бастакытынан, техникаҕа сөбө суох кадрдары сүүмэрдээн үөрэхтээ ыытыыны суох оҥоруохха. Үөрэттэрэ диэн ааттаан ыыпыт дьоннорбут төннөн кэлэллэр. Үчүгэй дьиссиплиинэлээх дьону үөрэттэрэллиэхтээх. Оройуон киниигэр механизатордар билиилэрин үрдэтэр кылгас болдьохтоох курстары аһыахха.

Иккиһинэн, техника алдьаннаҕына эрэ буолбакка, саппаас чаастары эрдэттэн ылан, совхоз ыскылаатта-рыгар хайаан да баар буолалларын ситиһиэхтээ.

Үсүһүнэн, совхозка кэлэр кылаабынай механиктар сотору-сотору уһуллан иһэллэр. Кинилэр механизаторларга туох да көмөнү, улахан сабыдыалы оҥорботтор. Инникитин оройуон киниигэр бүгэн олороллорун суох гынан туран, кинилэртэн ирдэбили күүһүрдүөххэ наада.

Төрдүһүнэн, техниканы алдьатар, борогууллуур дьоннор сөпкөөх эпиэккэ гардыллыахтаахтар. Техниканы тохтоло суох үлэлэтэр дьаһаллары совхоз дирекциятта ылыах тустаах.

П. АНДРЕЕВ,
биһиги корр.

Былаан туолла

Луугу хомуйууга, туттарыыга Өлөөн бөһүөлэгин дьахталларын комитета (председатель Ф.А.Сергеева) тэрээһиннээх үлэни ыытта. Ити түмүгэр бөһүөлэк иһиннээҕи луук хомуйуутун былаана 138 бырыһыан толорулунна. Луугу хомуйууга конкурс биллэриллибитэ. Е.Н.Алексеев 62,5 килограмм луугу туттаран, „Дружба“ эрбиини ылар буолла. Маны таһынан Ф.А. Сергеева, А.М.Петрова А.В.Григорьева биирдии бэйэлэрэ 30-тан тахсалыы килограмм луугу туттаран, нейлоновай сорочкалары ылылар. Утары атыы усулуобуйатын 31 киһи толордо.

Ол эрээри сорох партийнай, комсомольскай тэриллэлэр, нэһилиэктэрдээҕи Советтар луугу хомуйууга билигин да суолта биэрбэтиллэр. Дьэлиҥдэҕэ, Харыйалаахха, Победаҕа төһө луугу туустаабыттара билигин да биллэ илик.

Аны аҕыйах бириэмэнэн сугуну, отону, о.д.а. хомуйан туттарыы саҕаланыаҕа. Өлөөн бөһүөлэгин дьахталларын комитетын ыҥырыытын өйөөннөр, нэһилиэктэрдээҕи дьахталлар комитеттара соҕотуопка үлэтигэр биллэр-көстөр үлэни ыытыахтара диэн эрэнэбит.

С.НУСУГУРОВ.

Сурутууларым кэмигэр кэлбэттэр

Ааспыт 1966 сыллааҕы сурутуубуттан, почта үлэһиттэрэ үлэлэригэр көтүмэхтих сыһыаннаһыыларын түмүгэр „Кыым“ хаһыаты от ыйын устата ылбатаҕым. Итинник түбэлтэ быйылгы дьылга эмиэ хатыланан эрэр. Быйылгы сурутуулар-быттан „Хотугу сулус“ сурунаал, „Кыым“ уонна „Сардана“ хаһыаттар кэлбэт буоллулар. Ол туһунан почта үлэһиттэригэр хаста эмэ этэн турабын. Онуоха: „Сурутуун бөлдьөҕө бүппүтэ буолуо?“—диэн таайа сатааһынынан мунурдаммыттара. Онтон сылы толору суруппутум туһунан квитанциябын көрдөрбүтүм. Ол үрдүнэн ити сурутуулар-бын билигин да ылаликпин.

Т. В. СЕМЕНОВА,
Өлөөн бөһүөлэгин олохтоохо.

★

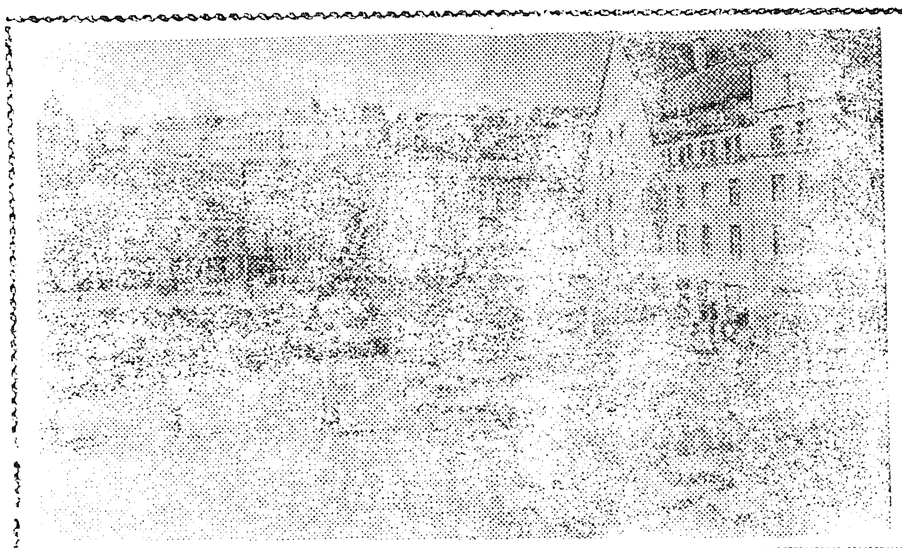

БЫРААТТЫЫ СОЮЗНАЙ республикалар

◆

Эстонскай ССР

СНИМОКТАРГА: Таллин. Үөһэ—Ратушнай болуоссат. Иккис снимокка культура Я. Томпа аатынан дыбарыаһа. Дьахтар ансамбля „Эдэр балыксыттар үнкүүлэрин“ репитициятыгар. Аллараатыгыта — „Марат“ трикотажнай таҥас өрөр фабрика сыаҕар.

Редактор Г. М. СЕМЕНОВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөөн бөһүөлэгэ, Октябрьскай уулусса 16 №-рэ Телефон—51

Өлөөн оройуонунааҕы типография Тахсар ахсаана 422 Сакааһын №-рэ 60